

Τριών ταχυτήτων οι επιδόσεις του 2023, με τη «νέα οικονομία» να κερδίζει έδαφος

Ανοδική τάση κατέγραψαν οι επιχειρηματικές πωλήσεις το 2023, με έντονες, ωστόσο, διαφοροποιήσεις επίδοσης τόσο (i) μεταξύ των δύο εξαμήνων του έτους όσο και (ii) μεταξύ των κλάδων. Η εξέλιξη αυτή αναλύεται στο νέο τεύχος της σειράς μελετών «Τάσεις του επιχειρείν» από τη [Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#). Παράλληλα, αναφορά γίνεται στα πρώτα σημάδια δομικού μετασχηματισμού του ελληνικού επιχειρείν, ενώ δημοσιεύονται αρχικές εκτιμήσεις για την πορεία της φετινής χρονιάς.

Συγκεκριμένα, το 2023 έκλεισε με άνοδο της τάξης του 3,6% (σε αποπληθωρισμένους όρους) για τις επιχειρηματικές πωλήσεις. Ωστόσο, εξετάζοντας σε βάθος τις επιδόσεις του έτους, διαπιστώνουμε ότι η χρονιά είχε δύο όψεις, με το 1^ο εξάμηνο να επιτυγχάνει ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης (+6,5% σε ετήσια βάση), ενώ το 2^ο εξάμηνο κινήθηκε με πιο αναμικτές επιδόσεις (+1,3%) – εξέλιξη που συμβαδίζει με τη σταδιακή κάμψη της δυναμικής των επενδύσεων και της απασχόλησης. Παρόλα αυτά, οι ελληνικές επιχειρήσεις υπερέβησαν τις επιδόσεις των ευρωπαϊκών ανταγωνιστών τους σε όρους παραγωγής προστιθέμενης αξίας, ενισχύοντας έτσι το μερίδιό τους στο ευρωπαϊκό επιχειρείν (σε 1,12% κατά το 4^ο τρίμηνο 2023, από 1,09% το 2022).

Πωλήσεις κλάδων

ετήσια επίδοση 4^{ου} τριμήνου 2023

Εστιάζοντας στο 4^ο τρίμηνο του 2023, διαπιστώνεται ότι η επίδοσή του (+2,2% σε αποπληθωρισμένους όρους) αποτελεί το συνδυαστικό αποτέλεσμα ενός πολύ δυνατού Οκτωβρίου (+6,1%) και ενός αδύναμου διμήνου Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου που ακολούθησε (+0,4%). Η ανομοιογένεια στις επιδόσεις του 4^{ου} τριμήνου παρουσιάζεται ακόμη πιο έντονη μεταξύ των επιμέρους κλάδων, όπου διακρίνονται τρεις ταχύτητες απόδοσης:

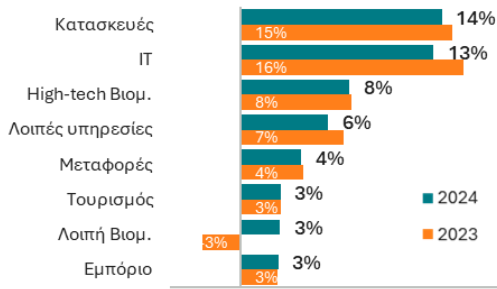
- Κατασκευές, βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας και υπηρεσίες κινήθηκαν ανοδικά, με τις IT υπηρεσίες να ξεχωρίζουν θετικότερα (+20%). Βασικές κινητήριες δυνάμεις ήταν η συνεχιζόμενη ποιοτική αναβάθμιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, οι επενδυτικές

ανάγκες για κατοικίες και έργα υποδομής (μετά από μια δεκαετία σχετικής στασιμότητας) καθώς και οι καλές καιρικές συνθήκες που ευνόησαν τον τουριστικό τομέα.

- Χονδρικό εμπόριο και λοιπή βιομηχανία κινήθηκαν σταθεροποιητικά, δείχνοντας ότι προσπαθούν να ισορροπήσουν υπό την πίεση της αδύναμης εξωτερικής ζήτησης.
- Το λιανικό εμπόριο κινήθηκε πτωτικά σε όλη τη διάρκεια του 2023, αντανakλώντας σε μεγάλο βαθμό την πίεση στη ζήτηση από τις συνεχώς ανοδικές τιμές.

Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα 2024

ετήσια μεταβολή

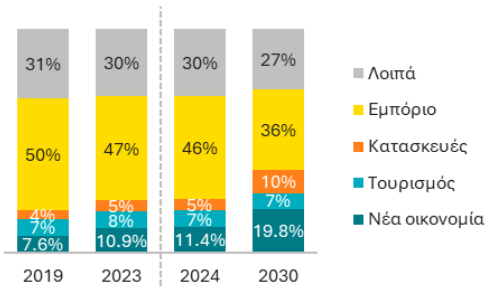

Εξετάζοντας τις προοπτικές για το 2024, εκτιμούμε ότι ο επιχειρηματικός τομέας έχει τη δυναμική να επιτύχει ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 4% (σε αποπληθωρισμένους όρους). Ως βασικά στηρίγματα εντοπίζουμε τη σταδιακά ισχυρότερη ευρωπαϊκή ζήτηση καθώς και την περαιτέρω αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων κυρίως για έργα υποδομών και ψηφιακής αναβάθμισης. Σε αυτό το πλαίσιο, ενθαρρυντικές είναι οι πρώτες ενδείξεις για το νέο έτος με τις επιδόσεις Ιανουαρίου για τις μεγάλες επιχειρήσεις (+3,6%) να επιβεβαιώνουν την τάση ανάκαμψης σε επίπεδα υψηλότερα του αδύναμου 2ου εξαμήνου του 2023.

Ωστόσο, δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι το 2024 παραμένει ένα έτος προκλήσεων. Συγκεκριμένα, το διεθνές περιβάλλον συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά υψηλή αβεβαιότητα, με τις γεωπολιτικές πιέσεις να δημιουργούν συνεχώς εστίες οικονομικών τριγμών (όπως η μείωση των διελεύσεων από το Σουέζ κατά 40% κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους). Παράλληλα, οι επιχειρήσεις καλούνται να διαχειριστούν φαινόμενα που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή επιδρώντας στην οικονομία σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Δομή επιχειρηματικού τομέα

συνεισφορά σε αποπληθωρισμένους όρους

Πηγές: Eurostat, ElStat | Επεξεργασία Εθνική Τράπεζα

Κοιτάζοντας σε πιο μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και πέρα από τους συγκυριακούς κλυδωνισμούς, το στοιχείο που ξεχωρίζει στο ελληνικό επιχειρείν και εκτιμάται ότι θα αφήσει το βαθύτερο αποτύπωμα τα επόμενα χρόνια είναι η συνεχής άνοδος των κλάδων της «νέας οικονομίας» (καλύπτοντας τομείς από το IT μέχρι τη βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας και το R&D). Ήδη, το μερίδιό της στις πωλήσεις του επιχειρηματικού τομέα έχει ανέλθει στο 10,9% το 2023 από 7,6% το 2019. Σημειώνουμε ενδεικτικά ότι το 2023 πέτυχε τριπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης από το λοιπό επιχειρηματικό τομέα (11,2% έναντι 2,8%). Συνεχίζοντας στην τάση ανάπτυξης των τελευταίων ετών, το μερίδιο της «νέας οικονομίας» έχει τα εχέγγυα να φτάσει το 20% μέχρι το 2030. Με τις έμμεσες θετικές επιδράσεις να διαχέονται στο σύνολο των κλάδων, η διαμόρφωση αυτού του

νέου πρότυπου επιχειρηματικής οικονομίας στην Ελλάδα αποτελεί το υπέρτατο στοίχημα.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Οικονομικές Μελέτες και Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): <https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/sales-2024q1>

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2024